

1) Vilken är ditt partis syn på de "liberala reformer" som genomförts sedan 1990-talet, är ni positivt eller negativt inställda generellt sett?

VÄNSTERPARTIET

Vi är mycket kritiska mot det omfattande inslaget av NPM och marknadssystem inom den offentliga verksamhetsledningen. NPM har förändrat myndigheters och offentlig sektors sätt att fungera i grunden, genom att förvandla den till en stor kvasimarknad, med såväl marknads- och företagsmässiga inslag, som ökad byråkratisk kontroll och toppstyrda utvärderingar av verksamheten.

Dessa förändringar har minskat professionernas inflytande, minskat effektiviteten och försvagat ändamålsenligheten i den offentliga sektorn. När verksamheten styrs med allmänna nyckeltal och riskerar organisationen att tappa den djupa specialistkunskap som den behöver för att utvecklas. Det minskade inflytandet påverkar alla som arbetar i verksamheterna och innebär att de tillåts vara de proffs de är i sina yrkesroller.

De argument som använts för att införa NPM-inspirerade reformer inom välfärden har i huvudsak handlat om att göra verksamheten mer kostnadseffektiv. Infrastruktur har slagits sönder och grundläggande lagreglerade målsättningar inom sjukvården om vård efter behov m.m., riskerar att frångås då vårdcentraler genom LOV och den fria etableringsrätten företrädesvis väljer att etablera sig i områden där många högutbildade som har de minst förväntade vårdbehoven bor. Samma sak gäller exempelvis även skolan där förändringarna inom skolvärlden försvårat möjligheterna att leva upp till skolans kompensatoriska uppdrag. Den ökade byråkratin som följer av ökad konkurrens och privatisering har dock i många fall lett till ineffektivitet och att våra skattemedel gått till fel saker. Inom områden som vård och skola har det bl.a. lett till att allt mer av lärares och sjukvårdspersonals tid gått till administration istället för att träffa patienter eller undervisa elever. Det är också uppenbart att "kostnadseffektivitet" i ett kommersiellt bolag som agerar inom välfärden eller för all del en offentligt driven verksamhet som bedrivs utifrån ett marknadstänk ofta innebär lägre bemanning och stressigare arbetstempo. Det är därför inte särskilt överraskande att sjukskrivningstalen ökat inom offentlig verksamhet sedan de NPM-inspirerade reformerna och styrmodellerna infördes. I stället för att hela tiden sätta kostnadseffektivitet i första rummet och endast ta hänsyn till kvalitetskriterier som är kvantifierbara, måste människors skiftande behov vara det som är utgångspunkten för styrningen av välfärden.

Strävan efter konkurrens, effektivitet och valfrihet har skapat en splittrad och urholkad välfärd, där numera ett stort antal privata – inte sällan vinstdrivna – utförare etablerat sig. Förändringen av hur välfärden fungerar, styrs och bedrivs har ökat klyftorna i samhället och bidragit till att de med störst behov av välfärden har svårare att få sina behov tillgodosedda. Välfärden fungerar därmed inte längre som den utjämnande och omfördelande faktorn som vi anser att den borde. Pengar som skulle ha använts till mer ändamålsenlig och behovsstyrd hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst m.m. har istället försvunnit från välfärden genom att de plockats ut som vinst av välfärdsföretagens ägare.

Vår uppfattning är att vi ska ha en stark och generell välfärd som är demokratiskt styrd och jämlik. Välfärden ska finnas för dem som behöver den, när de behöver den. Vi vill forma en välfärd som människor kan lita på. Välfärdssamhället ska omfördela resurser från rik till fattig, mellan olika faser i livet och olika delar av Sverige. Vi prioriterar människors behov framför en konkurrensutsatt välfärd och privata vinstintressen.

SOCIALDEMOKRATERNA

Vår inställning är blandad. Framför allt är vi tveksamma till avregleringen av områden som till huvuddel är skattefinansierade: t. ex. skola, förskola, äldreomsorg och sjukvård. Stora vinstdrivande koncerner har växt fram i dessa sektorer, och marknadsmekanismer har bidragit till större ojämlikhet och skillnader. Det var inte tanken med reformerna. Syftet var att ge vanligt folk mer makt att påverka sådant som är viktigt i tillvaron. När det har funkat bättre har liberaliseringsreformerna tagit sikte på tjänster som passar bättre för en marknad. Där fysiska, eller praktiska omständigheter, inte begränsar utbudet och där tjänsten går att mäta och kvantifiera.

MILJÖPARTIET

Miljöpartiets generella hållning är att vi tror på valfrihet. De liberala reformer som genomförts sen 1990-talet har tyvärr inte alltid lett till den mångfald vi har önskat utan istället resulterat i stora koncerner eller många företag som erbjuder samma tjänster, utan att ha mottagarens behov som ledstjärna. Detta har lett till att vi ser ett behov av skärpta villkor på vissa områden som avreglerats och av en kontinuerlig genomlysning för att hantera de problem som dykt upp längs vägen.

LIBERALERNA

Att människor har fått mycket större valfrihet vad gäller välfärdstjänster har som helhet varit mycket positivt. Liberalerna (eller dåvarande Folkpartiet) var under Bengt Westerbergs ledning initiativtagare till många reformkrav för valfrihet i välfärdssektorn som nu tas för självklara men som då, på 1980-talet, var mycket kontroversiella.

Ett famöst exempel är hur dåvarande statsministern Olof Palme kallade privata alternativ i barnomsorgen för "Kentucky Fried Children". Detta betyder naturligtvis inte att alla reformer enbart har skapat fördelar, men som helhet överväger de positiva effekterna.

CENTERPARTIET

I grunden har 90-talets liberaliseringar tjänat Sverige väl. På det stora hela har de reformer som genomförts varit lyckade och lett till mer företagande. Dessutom har reformerna lett till effektivare verksamheter i de fall det har handlat om att konkurrensutsätta statlig verksamhet.

KRISTDEMOKRATERNA

Generellt sett är det positivt med reformer som utökar den enskildes valfrihet, och som bidrar till en effektivisering av offentlig verksamhet – utan att tumma på kvaliteten. Som kristdemokrater sätter vi människan framför systemet – och det gäller oavsett vilket system som för tillfället gäller. Offentlig eller privat regi är inte det som spelar roll, utan elevens, den äldre eller patientens behov måste vara i centrum.

Det viktiga är att inte värdegrunden tappas bort i välfärden. Det handlar inte främst om system eller arbetsordning, utan om attityder. När värdegrunden brister ökar risken att t ex de äldre inte behandlas med respekt och värdighet. Det är inte enkelt att lagstifta fram ett respektfullt bemötande, men vi kan göra en del för att minska risken för att patienter / äldre / elever inte bemöts korrekt.

Vi kan också arbeta med uppföljning som kan bidra till förbättring av verksamheten. Därför är öppna jämförelser av t ex vårdkvalitet och väntetider viktiga.

MODERATERNA

Under 1990-talet genomfördes ett stort antal liberala reformer, av både borgerliga och Socialdemokratiska regeringar. Dessa är en viktig del i att Sveriges välstånd kunde växa snabbare än i många andra länder. Efter 25 år där reallöneökningarna i princip stått stilla har de sedan 1995 ökat med mer än 50 %.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Samtliga initiativ som syftar till att öka medborgarnas valfrihet är i grunden positiva.

2) Är det någon speciell reform som ni vill framhålla som ni tycker huvudsakligen varit lyckad?

VÄNSTERPARTIET

Av de reformer som lyfts ovan i inledningen är det ingen som vi anser varit lyckad.

SOCIALDEMOKRATERNA

Avregleringen av telemarknaden har lett till att flertal olika aktörer har etablerat sig på den svenska marknaden. Detta har gjort att priserna för konsumenterna har sjunkit efter avregleringen.

MILJÖPARTIET

Det finns bra och dåliga aspekter av de flesta reformerna. Vi vill tex ha kvar skolvalet, men vill att det ska göras om för att skapa likvärdighet och bryta segregationen. Vi är positiva till den svenska modellen för arbetskraftsinvandring som inte gör skillnad på hög- och lågutbildad arbetskraft, men vill utöka möjligheterna för att få arbetstillstånd på flera plan. För Miljöpartiet är det viktigast inte ideologiskt slå sig till ro utan att om möjligt proaktivt, och annars i efterhand, adressera de problem som uppstår vid avreglering.

LIBERALERNA

Av de sentida reformerna skulle jag nämna omregleringen av apoteksmarknaden.

Det betyder förstås inte att den genomfördes helt utan att det dök upp problem längs vägen.

CENTERPARTIET

När staten ägde Televerket rådde strikt monopol. Man kunde inte ens köpa en telefon av någon annan än det statliga verket. Efter avregleringen skapades mängder av företag, inte bara rena operatörer, utan också teknikföretag som senare gjort att Sverige ligger i topp vad gäller telecom och tillhörande teknik. Avregleringen av tv-marknaden, som lett till ett enormt mycket större utbud, större informationsspridning och en mindre likriktad marknad. Det är i det stora hela en demokratifråga, men också en fråga om fritt företagande och samhällsutveckling.

KRISTDEMOKRATERNA

Apoteksreformen visade sig i Statskontorets utvärdering i stort ha varit lyckad, med ökad tillgänglighet till läkemedel för de flesta konsumenter och lägre priser med introduktion av nya varumärken.

MODERATERNA

Avregleringen av telemarknaden var i allt väsentligt en framgångsrik reform. Det går inte ens att föreställa sig ett telemonopol idag.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Den perfekta reformen finns inte men en av de mer lyckade reformerna är privatisering av telenätet och i viss mån elmarknaden. Konsumenterna kan idag ta del av ett brett utbud präglat av konkurrens och en stor del av den infrastruktur som tillkommit har bekostats av marknadens aktörer.

3) Är det någon speciell reform som ni tycker huvudsakligen har misslyckats?

VÄNSTERPARTIET

Vi är kritiska till samtliga reformer som införts och istället för att peka på en särskild reform som misslyckats vill vi framhålla vad dessa reformer tillsammans resulterat i. Nämligen i ett samhälle och en välfärd som inte längre håller ihop och där ojämlikheten ökar.

SOCIALDEMOKRATERNA

Friskolereformen har lett till att marknadsmekanismer har fått avgörande inflytande över utvecklingen av Sveriges skolor. När avregleringarna av skolan röstades igenom på 1990-talet var syftet att höja kunskaperna, öka kostnadseffektiviteten och skapa en mångfald av småskaliga pedagogiska alternativ. Inget av de målen har infriats. Det borde föranleda en mer kritisk diskussion – även inom borgerligheten. Sverige är idag unikt bland jämförbara länder i att tillåta vinstutdelning för privata ägare till skolor med offentlig finansiering. Marknadsstyrningen av skolan har tillsammans med skolpengssystemet och det fria skolvalet varit bidragande orsaker till ökad skolsegregation och minskad likvärdighet.

MILJÖPARTIET

Som nämnts ovan har vi ett nyanserat synsätt på de här reformerna, men det som genomgående kan vara problematiskt är när det kommersiella intresset börjar väga över individens rätt att välja utefter sina behov. Ett exempel är t ex inom äldreården där avregleringen i kommuner kunde resultera i ett stort antal, i Stockholm fanns vid en tidpunkt inte mindre än 225 hemtjänstföretag med snarlikt utbud. Istället för att försöka orientera mellan de olika företagen hade den enskilde säkerligen föredragit att välja tjänster som att få träffa samma person hela tiden eller få maten lagad på det sätt man är van vid.

En grundläggande infrastruktur av viktiga samhällsfunktioner anser vi gröna behövs. Vi har t ex i diskussioner om vårdens utformning alltid varit tydliga med att

universitetssjukhus behöver kvarstå i offentlig regi. Vi var tydligt emot avregleringen av apoteket som vi inte anser har varit en lyckad reform. Ökad kommersialisering, värden som har gått förlorade, och konkreta brister såsom ansvar för lagerhållning är exempel. Detsamma kan sägas om premiepensionssystemet som vi varit starkt emot och fortsatt att vara mycket kritiska till. Den reformen mötte inte ett behov hos befolkningen och uppföljningar har visat på stora problem.

LIBERALERNA

Premiepensionssystemet hade tidigare för låga krav på de fonder som anslöt sig, vilket utnyttjades av lycksökare som utnyttjade människors okunskap.

Ett antal fonder har nu kastats ut, kraven har skärpts och ny reglering är på väg. Det är positivt, men de hårdare reglerna borde förstås ha funnits från början.

Vi i Liberalerna är starka anhängare av rätten att välja skola och rätten för privata huvudmän att bedriva utbildning. Att detta är verklighet har betytt mycket för att öka människors frihet att påverka sin egen vardag. När detta väl är sagt – och detta hade jag lika gärna kunnat sätta under svaret på fråga 2 – vill jag också stryka under att

Liberalerna hela tiden har varit kritiska till att staten i samband med de stora skolreformerna på 1990-talets början i det närmaste helt släppte all styrning och uppföljning av skolväsendet. Detta ledde till sänkta kunskapskrav och alltför stort spelrum för oseriösa aktörer. De skolreformer som Liberalerna genomförde i regeringsställning 2006–2014 och även därefter arbetat för handlar till mycket stor del om att åtgärda detta genom bättre statlig styrning och grundligare kontroll av skolhuvudmännen, både privata och offentliga. Friskolekommitténs förslag om skärpt ägarprövning m.m. är ett bra exempel.

CENTERPARTIET

Reformen med de så kallade etableringslotsarna var onekligen ett misslyckande och fick avbrytas i förtid. En lärdom från den resan är att vara ödmjuk inför svårigheterna att utforma bra incitamentsystem och att staten hela tiden måste kontrollera och utvärdera hur marknaden utvecklar sig, samt att se över ersättningssystemen så att de styr mot det man faktiskt vill uppnå.

KRISTDEMOKRATERNA

På skolans område ser vi både positiva och negativa effekter av de reformer som genomfördes för ett trettiotal år sen. Den ökade mångfalden vad gäller pedagogik och huvudmän har varit positiv för elever och föräldrars valfrihet. Men det finns också negativa effekter där bristande kontroll kunnat leda till olyckliga utfall eller där ensidigt jagande efter goda nyckeltal bidragit till t ex betygsinflation. Här borde gjorts mer

tidigare gällande kravställandet och uppföljningen av kvalitet, och gällande likvärdighet i bedömningar genom nationella prov med extern rättning etc.

Det finns på skolområdet också oroande tendenser där syftet med reformerna går förlorat då mångfalden med t ex föräldrakooperativ och idéburna verksamheter försvinner till förmån för stora koncerner (och det offentliga). Här ser vi att reformernas utformning inte tillräckligt bidragit till att idéburna aktörer kan bidra med välfärdsverksamheter. I våra grannländer Norge och Danmark t ex ser läget helt annorlunda ut och vi kristdemokrater driver på för att skapa förutsättningar för idéburen välfärdsverksamhet att växa även här.

MODERATERNA

Det är få reformer som är perfekta, men de liberala reformer som genomfördes har gjort Sverige bättre och friare och kan därför inte beskrivas som misslyckade.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Inte som princip betraktat, däremot har staten många gånger negligerat sitt ansvar, främst vad gäller gles-/landsbygdsperspektivet. Ett privat, vinstdrivande apotek till exempel är givetvis huvudsakligen benägen att verka i en tätort med tillräckligt befolkningsunderlag, samtidigt tiotals mil för att kunna hämta ut mediciner.

4) Vilken konkret politik har ni bedrivit för att främja eller motverka dessa reformer, ge gärna något viktigt exempel?

VÄNSTERPARTIET

Vi har varit emot införandet av reformerna och de lagändringar som skett till följd av det samt återkommande uppmärksammat och kritiserat den utveckling som skett inom välfärden. Ett av det tydligaste exemplet på hur vi konkret arbetat med att motverka dessa reformer är vårt långa och enträgena arbete mot vinstjakten i välfärden.

För Vänsterpartiet är det grundläggande och självklart att välfärden är till för oss alla – inte för att ge vinst åt ägare. Frågan om vinster i välfärden handlar om hur vi ser på varandra och på samhället.

När vi går till vårdcentralen vill vi vara trygga med att vi bemöts utifrån våra behov, inte utifrån hur lönsamma vi är. När vi får en behandling ska vi kunna vara säkra på att den ges för att göra oss friska, inte för att den är den mest lönsamma. När våra barn börjar i skolan vill vi att de möts som elever, inte som kunder eller vinstmöjligheter. Där

vinsttänkandet styr påverkas våra relationer till varandra. Välfärden ska vara en fristad från sådant.

Idag går flera miljarder av det vi betalar i skatt för välfärd istället till privata vinster. Inte sällan går vinsterna dessutom till riskkapitalbolag som själva gör sitt bästa för att smita från skatt. Om en verksamhet en dag inte längre är lönsam kan ägarna låta den gå i konkurs. Sådana konkurser har drabbat tiotusentals elever.

Det som kostar mest pengar i välfärden är personal. Därför är det inte konstigt att det är personalen företagen oftast sparar in på för att göra vinst. Till exempel har privat äldreomsorg och privata skolor lägre personaltäthet och lägre utbildningsnivå än vad kommunala äldreboenden och skolor har. Då blir det mindre tid för de äldre och för eleverna. Samtidigt är lönerna lägre i privat äldreomsorg och i de privata skolorna. Anställningsförhållandena är också ofta sämre med fler deltider och visstidsanställningar som minskar kontinuiteten och kvaliteten i verksamheten. Lägre personaltäthet ökar också stressen för de anställda.

Vinstintresset förvrider välfärdens sätt att fungera. Vårdcentraler och läkarmottagningar etablerar sig mycket oftare i områden där folk är välbeställda och relativt friska. Det gör att vårdens pengar går dit och inte räcker till vården i områden där människor har lägre inkomster och där ohälsan är högre. På liknande sätt prioriterar ofta vinstdrivna skolor att dra till sig elever från studievana hem. Det ökar segregationen i skolan vilket påverkar alla elever och skolor negativt.

SOCIALDEMOKRATERNA

Vi har lagt förslag om begränsningar av vinster för förskolor som har röstats ned av riksdagen. Vi har också lagt förslag om att alla huvudmän ska sträva efter att ha en allsidig social sammansättning av elever på sina skolor. Det hade varit en viktig signal – inte minst nu när det ska byggas väldigt många skolor under de kommande åren – till kommuner om att lokalisera sina skolor så att elever med olika bakgrund kan mötas i skolan. Men tyvärr röstades det också ner av riksdagen. Däremot har regeringen lyckats skärpa regelverket för att få tillstånd för att driva skola i Sverige, genom en så kallad ägar- och ledningsprövning för alla enskilda huvudmän. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har även infört ett socioekonomiskt viktat statsbidrag till skolan så att skolor som har större behov också ska tilldelas större resurser samt satsat på riktade statliga interventioner för att stärka skolor med svåra förutsättningar och låga resultat.

MILJÖPARTIET

Vi var avgörande för skolvalet och har på lokal nivå varit delaktiga i valfrihetsreformer, tex hur villkor för LOV ska utformas på bästa sätt.

Vår ingång är att ha en systemkritisk blick gällande dessa reformer och inte slå oss till ro, utan kontinuerligt genomlysa och utreda vad som kan fungera bättre. Vi har också en ständig strävan att bära upp det tredje benet - utöver de offentliga och de privata

aktörerna - dvs den idéburna sektorn eftersom vi tror att det där finns lösningar på många av de problem vi tampas med idag.

Vi ser ett behov av att staten garanterar att olämpliga aktörer stängs ute från offentlig verksamhet.

När det gäller upphandling har vi sett över kraven så de blir mer relevanta och tryckt på vikten av att använda vitesverktyg.

LIBERALERNA

Ett par exempel finns i svaren på frågorna 1 och 3, men hela vår politik gällande välfärdstjänster i bred mening genomsyras av ambitionen att kombinera valfrihet för den enskilde med hög kvalitet och likvärdig tillgång på tjänsterna. Det finns också ständiga målkonflikter att hantera, till exempel den mellan systemkontinuitet och valfrihet för den enskilde.

CENTERPARTIET

Arbetsförmedlingen står idag inför den största reformen i myndighetens historia. Slutmålet är att AF ska bli en tillstånds- och tillsynsmyndighet som certifierar och kontrollerar arbetsförmedlare. Själva arbetsförmedlingen ska ske genom privata, ideella och i viss mån kommunala aktörer och vara baserad på effektivitet och resultat. Det här är helt och hållet liberal politik som har fått genomslag i Januariavtalet och det är resultatet av uthållig Centerpolitik.

KRISTDEMOKRATERNA

Vi har varit tydliga med balans mellan mångfald/valfrihet och höga kvalitetskrav i t ex Vinster i välfärden-debatten, där vi menat att i vilken form en huvudman bedriver välfärdsverksamhet inte är huvudsaken, utan vilken kvalitet man levererar till eleven, den äldre, eller patienten. Lyckas verksamheten inte leva upp till dessa höga krav ska ekonomiska sanktioner sättas in, och även tvångsförvaltning eller ned stängning ska kunna bli aktuellt – oavsett om den drivs i offentlig eller privat regi.

MODERATERNA

För att värna det fria skolvalet – och förbättra reformen - har vi till exempel förslag på skärpt kvalitetskontroll med skräddarsydda åtgärds paket till skolor med dåliga resultat och ytterst nedläggning av skolor som inte fungerar, oavsett om de är fristående eller kommunala. Fria skolval garanterar inte kvaliteten, där har det offentliga ett tydligt ansvar.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Vi har genom ihärdigt och hårt parlamentariskt arbete verkat för att medborgarna ska kunna välja även icke-offentliga alternativ inom välfärdssektorn även i framtiden och satt stopp för den s.k. Reepalu-utredningen med dess förödande konsekvenser för privata alternativ inom välfärden.

5) Vad säger ni om den kritik som framförts i bl.a. ESO-rapporten 2018:5, att reformer ofta har genomförts utan breda samhällsekonomiska konsekvensanalyser?

VÄNSTERPARTIET

Vi instämmer i att det funnits brister vad det gäller tillräckliga konsekvensanalyser innan genomförandet. Ibland har dessa analyser helt saknats. De NPM-inspirerade reformer som införts har dessutom i huvudsak införts av ideologiska skäl, varmed det inte heller funnits ett intresse av att ta tillräckliga hänsyn till vare sig samhällsnytta eller samhällsekonomiska aspekter.

SOCIALDEMOKRATERNA

Självklart vill man ha så mycket information som möjligt innan man fattar beslut. Politik är dock ingen vetenskap, det är viktigt att vara tydlig med. Politikens natur är att balansera konfliktartade intressen. Företrädare för olika intressen har olika uppfattningar om vilka fördelar och vilka konsekvenser som ska betraktas som viktiga när ett beslut fattas.

MILJÖPARTIET

Vi kan absolut hålla med om den kritiken. Det är ju såklart bättre - av många skäl - att en ordentlig analys görs på förhand än att försöka lappa och laga när problemen väl uppstått.

LIBERALERNA

Den har viktiga poänger. Över huvud taget är det angeläget att vårda det bästa i den svenska utredningskulturen, så att stora samhällsreformer föregås av en så grundlig konsekvensanalys som möjligt. Hur dessa reformer sedan planeras och genomförs måste övervägas från fall till fall. I det här sammanhanget vill jag också tillägga hur viktigt det är att vara ödmjuk inför svårigheten att styra komplexa strukturer och ibland våga avhålla sig från jakten efter det perfekta systemet.

CENTERPARTIET

Det finns klara poänger i den sortens kritik och det gäller förstås inte liberala reformer i sig, utan alla politiska reformer. Om vi tar Arbetsförmedlingens reform som exempel är detta en lärdom vi har med oss in i arbetet. Reformen ska vara lönsam ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, men det är viktigt att komma ihåg att reformer ofta också har andra värden.

KRISTDEMOKRATERNA

Samhällsekonomiska konsekvensanalyser är alltid viktiga, särskilt när det är stora reformer som ska genomföras. Vi måste alltid se till att förbättra och utveckla analyserna så att de på allvar belyser de aspekter som vi som beslutsfattare behöver tänka på.

MODERATERNA

Moderaterna är tydligt för att samhällsekonomiska analyser i större utsträckning används vid beslutsfattande. Regeringen har till exempel slutat redovisa jobbeffekterna av sina förslag, det vill vi återinföra. Vi vill också att de samhällsekonomiska effekterna väger tyngre till exempel vad gäller infrastrukturinvesteringar. Med det sagt finns det en stor osäkerhet i kalkylerna, särskilt av komplexa reformpaket, och reformer görs också av andra skäl än de rent samhällsekonomiska, så analyserna ska vara ett stöd för det politiska beslutsfattandet, inte ett facit.

SVERIGEDEMOKRATERNA

I huvudsak är denna kritik befogad. Generellt är konsekvensen av NPM positiva för medborgarna genom att konkurrens leder till ett mer effektivt utbud till lägre pris. Dock får inte sådana reformer genomföras i för snabb takt och konsekvensanalyser måste föregå avgörande led i processen.

Principen som bör råda är att det hellre får ta lite extra tid än att skattebetalarna blir förlorare.
